
Otvorená brána

K časovej skratke, alebo čo prinesie „malá“ novela zákona o verejnom obstarávaní. Parlament 14. 09. 2017 schválil návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela“). Po podpise prezidentom SR je novela účinná od 01. 11. 2017.

Základnými zmenami, ktoré novela do praxe prinesie sú:

- a) rozšírenie zoznamu výnimiek z uplatňovania zákona o verejnom obstarávaní;
- b) zmeny vo finančnom limite pre potraviny;
- c) zmeny v spôsobe overovania referencií;
- d) vyhodnotenie podmienok účasti iba u úspešného uchádzača;
- e) zmeny v dynamickom nákupnom systéme;
- f) zmeny vo využívaní EKS – zavedenie systému dobrovoľnosti použitia EKS pre bežne dostupné tovary, služby a stavebné práce;
- g) zavedenie jednoobáľkového systému pre podlimitné zákazky (ďalej len „PLZ“);

h) zavedenie „reverzu“ aj pre PLZ.

Osobne považujem predmetnú novelu za jednu z „najpraktickejších“ noviel v histórii zákonov o verejnom obstarávaní (25/2006 Z. z. aj 343/2015 Z. z.).

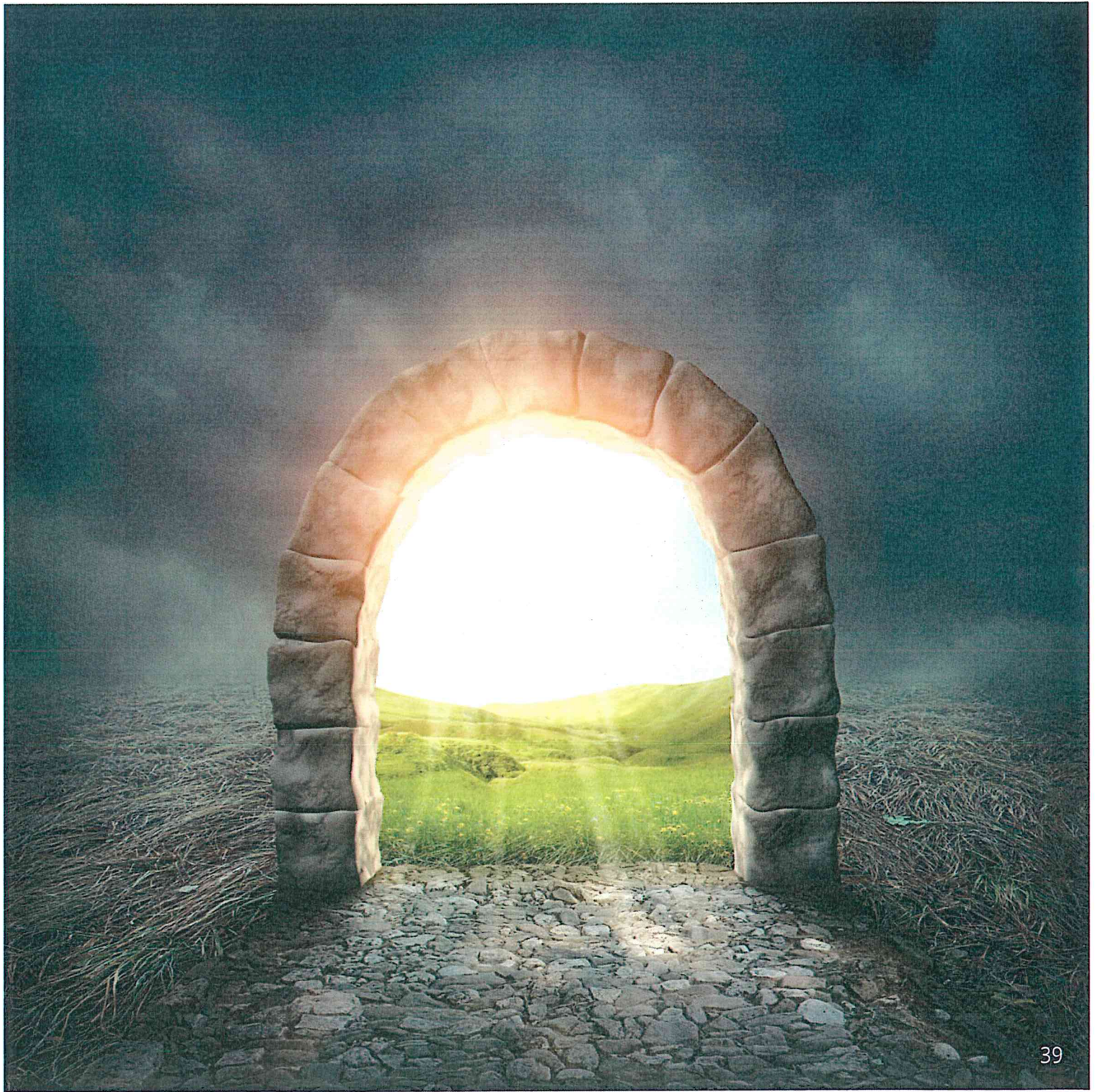
Novela ponúka možnosť hlavne „malým a stredným“ verejným obstarávateľom, realizujúcim v prevažnej miere PLZ, zjednodušiť život (osobe zodpovednej za verejné obstarávanie, komisii aj uchádzačom) a skrátiť, zrýchliť a zjednodušiť celkový proces verejného obstarávania za predpokladu aplikácie vyššie uvedených bodov d), g), h).

....

NOVELA PONÚKA
MOŽNOSŤ HLAVNE „MALÝM
A STREDNÝM“ VEREJNÝM
OBSTARÁVATEĽOM
ZJEDNODUŠIŤ ŽIVOT
A SKRÁTIŤ, ZRÝCHLIŤ
A ZJEDNODUŠIŤ CELKOVÝ
PROCES VEREJNÉHO
OBSTARÁVANIA.

....

Dopad na „veľkých“ verejných obstarávateľov, realizujúcich v prevažnej miere nadlimitné zákazky, je menší, keďže možnosť „reverzu“ mali od platnosti zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZOVO“). Možno ale niektorým pomôže tento článok

a inšpiruje ich k využívaniu systému „reverzu“, lebo tento praktický inštitút si podľa môjho názoru zaslúži širšie uplatnenie akého sa mu v súčasnosti dostáva. Sám pôsobím v prostredí „veľkého“ verejného obstarávateľa a „reverz“ využívam pri nadlimitných zákazkách na 100 %.

V ďalších riadkoch sa pokúsim zhrnúť výhody a priblížiť možnosti využívania ustanovení novely v záujme skrátenia a zjednodušenia procesu verejného obstarávania v nasledujúcich krokoch:

1. Jednoobáľkový systém a „reverz“ v novele – čo hovoria ustanovenia novely
2. Výhody jednoobáľkového systému a „reverzu“ – aké výhody plynú z ich aplikácie v praxi
3. Ako postupovať pri „reverze“ – aké sú praktické úskalnia a postupnosti pri aplikovaní „reverzu“
4. Synergický efekt – ďalšie ustanovenia novely, ktoré spolu s jednoobáľkovým systémom a „reverzom“ zabezpečia synergický efekt pri skrátení verejného obstarávania – vyhodnotenie podmienok iba u úspešného uchádzača

1. Jednoobáľkový systém a „reverz“ v novele

Novela v bode 20. parlamentom schváleného návrhu zákona hovorí: „V § 113 ods. 1 sa za slová „§ 45“ vkladá čiarka a slová „§ 49 ods. 5, § 52 ods. 1 až 4“, bodka na konci sa nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová „§ 52 ods. 5 a 6 sa použijú primerane.“

Bod 21. parlamentom schváleného návrhu zákona znie: „V § 114 ods. 9 sa na konci pripája táto veta: „Verejný obstarávateľ môže rozhodnúť, že vyhodnotenie splnenia podmienok účasti sa uskutoční po vyhodnotení ponúk.““

2. Výhody jednoobáľkového systému a „reverzu“

Z dvoch krátkych ustanovení novely, uvedených v predchádzajúcom bode, vyplýva v praxi niekoľko zásadných dôsledkov, a to:

2.1 Zrušenie dvojobáľkového systému pri PLZ a odstránenie časových lehôt a povinností zverejňovania, ktoré boli definované v § 52 ods. 1 až 4 ZOVO – zrušenie dvojobáľkového systému prispeje k zjednodušeniu verejného obstarávania tak na strane uchádzača, ako aj na strane verejného obstarávateľa. V praxi sa ešte stále objavujú prípady, kedy uchádzač pri dvojobáľkovej súťaži neustráži zatriedenie dokladov a pomieša doklady z obáľky Ostatné s dokladmi z obáľky Kritériá, prípadne napriek zneniu ZOVO a súťažných podkladov

predloží doklady v jednej obáľke. Zavedenie (navrátenie) jednoobáľkového systému zjednoduší uchádzačovi prípravu ponuky a verejnému obstarávateľovi ušetrí prácu s vysporiadávaním sa s problémom nesprávne predložených (alebo nepredložených) dvoch obáľok. Rovnako zrušenie dvojobáľkového systému odbremení verejného obstarávateľa od povinností zverejňovania oznámenia o otvorení častí ponúk Ostatné a Kritéria v profile, ktoré boli (sú) definované v § 52 ods. 1 ZOVO a zároveň, čo je hlavné, prispeje k skrá-

....

V PRAXI SA EŠTE STÁLE
OBJAVUJÚ PRÍPADY,
KEDY UCHÁDZAČ PRI
DVOJOBÁLKOVEJ SÚŤAŽI
NEUSTRÁŽI ZATRIEDENIE
DOKLADOV A POMIEŠA
DOKLADY Z OBÁLKY OSTATNÉ
S DOKLADMI Z OBÁLKY
KRITÉRIÁ, PRÍPADNE NAPRIEK
ZNENIU ZOVO A SÚŤAŽNÝCH
PODKLADOV PREDLOŽÍ
DOKLADY V JEDNEJ OBÁLKE.

....

teniu procesu vyhodnocovania verejného obstarávania vzhľadom na neaplikovanie lehôt, ktoré vyplývajú z § 52 ods. 2 a 3 ZOVO.

2.2 Odstránenie povinnosti uplatňovania § 166 ZOVO pri PLZ – s odstránením dvojobáľkového systému ide ruka v ruku upustenie od informačných povinností, ktoré sa na PLZ vzťahovali v zmysle § 166 ZOVO. Zrušenie týchto povinností vyplýva priamo zo znenia § 166 ods. ZOVO, ktorý hovorí: „Ak ide o zákazku alebo koncesiu, pri ktorej možno podať námietky a ponuky sa predkladajú podľa § 49 ods. 5, verejný obstarávateľ, obstarávateľ a osoba podľa § 8 sú povinní zaslať úradu do troch pracovných dní odo dňa, keď sa o tejto skutočnosti dozvedia, písomnú informáciu o tom, že...“ a znenia bodu 20. novely, ktorým sa do § 113 ods. 1 ZOVO vkladajú slová „§ 49 ods. 5“. Vzhľadom na skutočnosť, že § 49 ods. 5 sa v zmysle bodu 20. novely nebude pri PLZ uplatňovať zaniká povinnosť uplatniť pri PLZ § 166 ZOVO, ktorý sa vzťahuje iba na zákazky, pri ktorých sa ponuka predkladá podľa § 49 ods. 5 ZOVO. Uvedené zmeny prispievajú k odstráneniu administratívnej záťaže verejného obstarávateľa a k odstráneniu hrozby sankcií za správne delikty, ktoré sú spojené s nesplnením povinností podľa § 166 ZOVO.

2.3 Možnosť využitia „reverzu“ – novela dáva verejnemu obstarávateľovi voľnosť a možnosť rozhodnúť sa vyhodnotiť splnenie podmienok účasti po vyhodnotení ponúk – „reverz“ (alebo postupovať „tradičným“ spôsobom a vyhodnotiť najprv podmienky účasti). Uplatnenie uvedeného

ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní umožní verejnemu obstarávateľovi vyhnúť sa zbytočnému hodnoteniu podmienok účasti uchádzača, ktorého ponuka by pri následnom hodnotení splnenia požiadaviek verejného obstarávateľa na predmet zákazky bola pre ich nesplnenie vylúčená. Použitie alebo nepoužitie „reverzu“ je podľa môjho názoru potrebné zvážiť v súvislosti s podmienkami účasti a ich komplikovanosťou vyhodnocovania (tejto stránke „reverzu“ sa povenujeme v nasledujúcom texte).

3. Ako postupovať pri „reverze“

3.1 Rozhodnúť sa, či reverz uplatním alebo nie – toto rozhodnutie je (malo by byť) v značnej miere ovplyvnené podmienkami účasti určenými v konkrétnom verejnom obstarávaní. Podľa toho, čo je v súťaži jednoduchšie vyhodnotiť (aspoň to pri príprave súťaže predpokladáme, lebo reálne ponuku vždy dokážu prekvapiť a očakávaná verejného obstarávateľa výrazne zmeniť), či splnenie požiadaviek na predmet zákazky alebo podmienky účasti, reverz zvolíme alebo nezvolíme. Toto rozhodnutie je však nutné urobiť ešte pred vyhlásením súťaže, lebo skutočnosť, že postupujeme „reverzom“ by mala byť uvedená vo výzve na predkladanie ponúk. Ak v konkrétnom verejnom obstarávaní bude podmienkou účasti v zmysle § 114 ods. 2 ZOVO iba vyžadovanie dokladu preukazujúceho dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať službu, domnievam sa, že je jednoduchšie neuplatniť „reverz“ a vyhodnotiť

....

**UPLATNENIE UVEDENÉHO
USTANOVENIA ZÁKONA
O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ
UMOŽNÍ VEREJNÉMU
OBSTARÁVATEĽOVI
VYHNÚŤ SA ZBYTOČNÉMU
HODNOTENIU PODMIENOK
ÚČASTI UCHÁDZAČA,
KTORÉHO PONUKA BY PRI
NÁSLEDNOM HODNOTENÍ
SPLNENIA POŽIADAVIEK
VEREJNÉHO OBSTARÁVATEĽA
NA PREDMET ZÁKAZKY
BOLA PRE ICH NESPLNENIE
VYLÚČENÁ.**

....

najprv podmienky účasti a následne ponuku vyhodnotiť v zmysle § 53. V prípade, že by podmienky účasti zahŕňali preukázanie osobného postavenia v celom rozsahu § 32 ods. 1 ZOZO, prípadne aj ďalšie podmienky účasti v zmysle § 33 alebo § 34 ZOZO, odporúčam zvážiť použitie „reverzu“, čím sa vyhne verejný obstarávateľ žiadostiam o vysvetlenie a doplnenie dokladov preukazujúcich podmienky účasti u viacerých uchádzačov a zbytočnému hodnoteniu uchádzačov (z pohľadu splnenia podmienok účasti), ktorí neskôr nespĺnia požiadavky na predmet zákazky. Bohužiaľ, v praxi uchádzač zatiaľ v menšej miere využívajú JED a predkladajú doklady na preukázanie podmienok účasti, ktoré si väčšinou žiadajú určitú mieru vysvetlenia alebo doplnenia.

3.2 Ak sa verejný obstarávateľ pre „reverz“ rozhodne, pozor na postupnosť hodnotenia. Vyhodnotiť splnenie podmienok účasti po vyhodnotení ponúk (bod 21. novely), vzhľadom na to, že nemá v zákone určené žiadne bližšie pravidlá, môže zvädzať k uplatneniu rôznych postupov hodnotenia: napríklad najprv zostavím poradie podľa kritérií a následne hodnotím splnenie požiadaviek na predmet zákazky a až potom podmienky účasti, alebo napríklad najprv zostavím poradie podľa kritérií a následne hodnotím podmienky účasti a až potom splnenie požiadaviek na predmet zákazky, alebo najprv zostavím poradie podľa kritérií a následne hodnotím splnenie požiadaviek na predmet zákazky a až potom podmienky účasti už iba u prvého a pod. (variácií je určite ešte niekoľko). Je však potrebné uviesť, že tzv. „reverz“ je presnejšie zadaný v § 66 od.

7 ZOZO pre proces verejnej súťaže. Na toto ustanovenie § 66 ods. 7 ZOZO sa odvoláva aj dôvodová správa k novele, preto možno očakávať, že sa bude na bod 21. novely nahliadať a v praxi očakávať jeho aplikácia (napríklad pri kontrolách zo strany ÚVO) obdobne ako

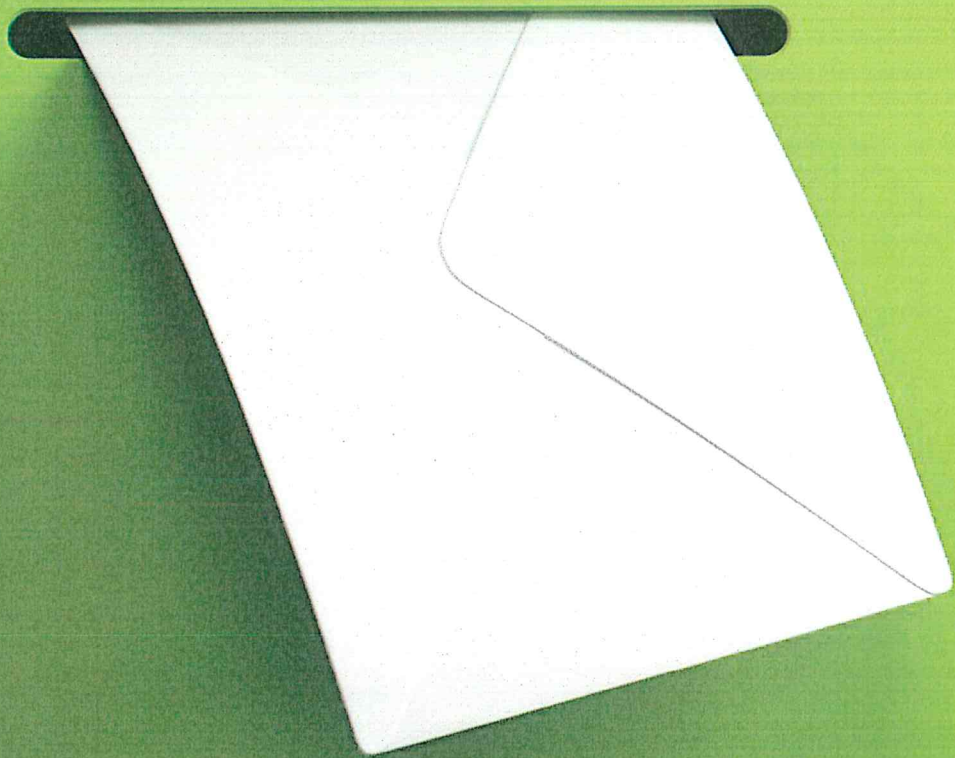
sa aplikuje § 66 ods. 7 ZOZO. Ustanovenie § 66 ods. 7 ZOZO je právne presnejšie a znie: „Verejný obstarávateľ môže rozhodnúť, že vyhodnotenie splnenia podmienok účasti podľa § 40 sa uskutoční po vyhodnotení ponúk podľa § 53.“ Z uvedeného vyplýva jednoznačný postup (v zmysle postupnosti § 53 a § 40 ZOZO), ktorý ÚVO už deklaroval v ex ante posúdeniach nadlimitných zákaziek, a to, že je nevyhnutné zvoliť nasledujúcu postupnosť krokov hodnotenia ponúk:

....
BOHUŽIAĽ, V PRAXI
UCHÁDZAČ ZATIAĽ V
MENŠEJ MIERE VYUŽÍVAJÚ
JED A PREDKLADAJÚ
DOKLADY NA PREUKÁZANIE
PODMIENOK ÚČASTI, KTORÉ
SI VÄČŠINOU ŽIADAJÚ URČITÚ
MIERU VYSVETLENIA ALEBO
DOPLNENIA.
....

- 1) vyhodnotiť splnenie požiadaviek na predmet zákazky (53 ods. 1 ZOZO);
- 2) vyhodnotiť ponuky (zostaviť poradie) podľa kritérií na vyhodnotenie ponúk pri ponukách, ktoré neboli vylúčené;
- 3) vyhodnotiť splnenie podmienok účasti.

Osobne vidím v tejto časti ešte veľký priestor na zrýchlenie a zjednodušenie procesov hodnotenia ponúk, a to presným zákonným zadaním postupu „reverzu“, lepšie povedané akéhosi „absolútneho reverzu“, pri ktorom by došlo:

- 1) k zostaveniu poradia na základe kritérií;
- 2) k vyhodnoteniu požiadaviek na predmet zákazky a podmienok účasti iba u uchádzača s ponukou

umiestnenou na prvom mieste (podľa kritérií). V prípade nesplnenia požiadaviek na predmet zá- kazy alebo podmienok účasti úspešným uchád- začom by sa zostavilo nové poradie a postupova- lo by sa analogicky. K uplatneniu reverzu pri NLZ vydal ÚVO metodické usmernenie pod číslom 9899-5000/2016.

4. Synergický efekt

Vyššie uvedené skutočnosti, ktoré vedú k zjednoduše- niu procesu PLZ, dopĺňa a ide s nimi ruka v ruke v zá- ujme ďalšieho zjednodušenia procesu verejného obstarávania (ako PLZ tak aj NLZ) bod 12. novely, ktorý znie: „(1) Ak nedošlo k predloženiu dokladov preukazujúcich splnenie podmienok účasti skôr, verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní po vyhod- notení ponúk vyhodnotiť splnenie podmienok účasti uchádzačmi, kto- rí sa umiestnili na prvom až treťom mieste v poradí, alebo vyhodnotiť splnenie podmienok účasti uchád- začom, ktorý sa umiestnil na prvom mieste v poradí. Ak dôjde k vylúčeniu uchádzača alebo uchádzačov, vyhodnotí sa následne splnenie podmienok účasti ďalšieho uchádzača alebo uchádzačov v poradí tak, aby uchádzači umiestnení na prvom až treťom mieste v novo zostavenom poradí spĺňali podmienky účasti za predpokladu, že existuje dostatočný počet uchádzačov, alebo tak, aby uchádzač umiestnený na prvom mieste v novo zostavenom po- radí spĺňal podmienky účasti. Pri uzatváraní rámcovej dohody s viacerými uchádzačmi sa postupuje primerane podľa prvej vety a druhej vety. Verejný obstaráva-

teľ a obstarávateľ písomne požiadajú uchádzača alebo uchádzačov o predloženie dokladov preukazujúcich splnenie podmienok účasti v lehote nie kratšej ako päť pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti a vy- hodnotia ich podľa § 40.“ Uvedené ustanovenie novely prispeje k zníženiu administratívnej záťaže verejného obstarávateľa aj uchádzačov, vzhľadom na skutočnosť, že požiadany o predloženie dokladov bude iba úspeš- ný uchádzač. V prípade, že úspešný uchádzač doklady na preukázanie podmienok účasti nepredloží (alebo po ich vyhodnotení bude vylúčený) podotýkam, že je po- trebné, podľa môjho názoru, pristúpiť k opätovnému

zasadnutiu komisie, spísaniu zápisni- ce zo zasadnutia a vyzvaní ďalšieho uchádzača v poradí (prvého v novo zostavenom poradí) na predloženie dokladov na preukázanie podmienok účasti.

Záverom možno povedať, že je opod- statnené očakávať, že uplatňovanie „malej“ novely prispeje k skráteniu trvania, a hlavne k administratívne- mu zjednodušeniu procesov verejného obstarávania na Slovensku, aj keď sa určite nemožno domnievať, že dvoj-

obáľkový systém a doterajšia nemožnosť uplatnenia „reverzu“ pri PLZ sú hlavnými dôvodmi dlhotrvajúcich procesov verejných obstarávaní v našej republike. Kaž- dopádne je tu priestor na to, aby si Slovensko polepši- lo v nelichotivých štatistikách priemernej dĺžky trvania verejného obstarávania voči ostatným krajinám OECD.

Záverečný sumár výhod „malej“ novely z pohľadu rozoberaných bodov:

.....
OSOBNĚ VIDÍM V TEJTO
ČASTI EŠTE VEĽKÝ
PRIESTOR NA ZRÝCHLENIE
A ZJEDNODUŠENIE
PROCESOV HODNOTENIA
PONÚK, A TO PRESNÝM
ZÁKONNÝM ZADEFINOVANÍM
POSTUPU „REVERZU“,
LEPŠIE POVEDANÉ AKÉHOSI
„ABSOLÚTNEHO REVERZU“.

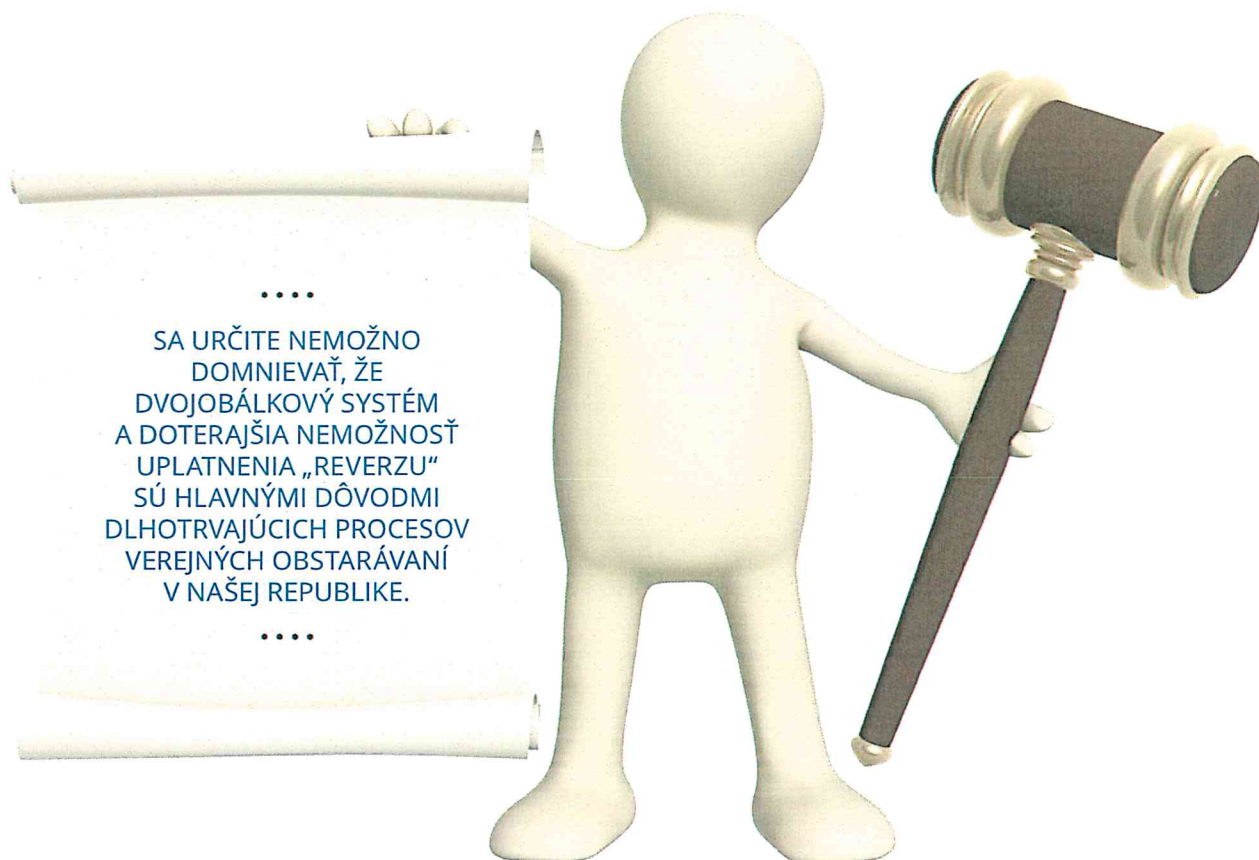
.....

- skrátenie minimálne 10 dní z dôvodu odstránenia dvojobáľkového systému;
- možné ďalšie časové skrátenie pri „reverze“ aplikovanom v opodstatnených prípadoch;
- zjednodušenie administratívnej záťaže uchádzačov aj verejného obstarávateľa z dôvodu zrušenia dvojobáľkového systému a predkladania dokladov preukazujúcich podmienky účasti iba úspešným uchádzačom.

Čo by ešte pomohlo v budúcnosti:

- zavedenie „absolútneho reverzu“ (v zmysle popisu v texte);
- široké uplatňovanie JED-u zo strany dodávateľov.

Ing. Martin Papcún, autor pôsobí na strane verejného obstarávateľa v prostredí verejnej správy

Názov periodickej tlačne:
VO v kocke
Periodicita:
Časopis je vydávaný ako mesačník
Vydavateľ:
Adamas Alliance, s.r.o.,
IČO: 45 724 482,
so sídlom:
966 41 Veľká Lehota 232,
zapísaný v OR OS Banská Bystrica,
oddiel: Sro, vložka č. 18922/S,
www.adamasalliance.sk
Redakcia:
info@vovkocke.sk
Layout a grafická úprava:
2T CREATIVE s.r.o. – Tomáš Turzo
Dátum vydania:
26. 10. 2017
Poradové číslo: 9
Ročník vydania: 2017
Cena výtlačku:
Časopis je možné odoberať len ako
ročné predplatné vo výške 179 €.
Zákaznícky servis a predplatné:
web: www.vovkocke.sk
e-mail: info@vovkocke.sk
tel.: +421 917 962 524
ISSN: 2453-8078
Evidenčné číslo periodickej tlačne:
5456/16

Kopírovanie a akékoľvek šírenie
časopisu alebo jeho časti je povolené
len so súhlasom vydavateľa.

Redakcia si vyhradzuje právo
na jazykovú a štylistickú úpravu
príspevkov a nezodpovedá za ich vecnú
správnosť. Príspevky právne nezaväzujú
akýkoľvek členov redakcie.

Áno, objednávam ročné predplatné odborného časopisu VO v kocke

v počte ks štandardného ročného predplatného za 179 € / jedno predplatné.

Časopis je možné odoberať iba prostredníctvom ročného predplatného. Faktúra so 14-dňovou splatnosťou Vám bude zaslaná na základe záväznej objednávky s prvým číslom časopisu. Obnovu ročného predplatného, ktorá prebieha automaticky, je možné zrušiť po obdržaní prvého čísla nového ročníku. Obchodné podmienky nájdete na www.vovkocke.sk

Názov organizácie / spoločnosti:

Meno a priezvisko:

Vaša pozícia v organizácii:

Tel. č.:

E-mail:

Ulica, č.:

Mesto, PSČ:

IČO:

DIČ:

Dátum:

Podpis:

Doručovacia adresa (pokiaľ sa líši od fakturačnej adresy):

Vyplnený formulár prosím pošlite
e-mailom: info@vovkocke.sk alebo
poštou: Adamas Alliance, s.r.o., Záporožská 9, 851 01 Bratislava

